ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an....	8 $ 00	Un an....	10 $ 00
Six mois...	5 00	Six mois..	6 00

Annonces Légales
0 $ 50 la ligne de 6 points sur justifications de 9 à 60 la ligne quelle que soit la page

Annonces Commerciales
Gré à gré

Đông-Pháp Thời-Báo

NAM THỨ TƯ SỐ 408
Ngày thứ hai
15 Mars 1926

Le Courrier Indochinois
東法時報

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ-bút : NAM-KIÊU

BẢO QUÁN
180, đường d'Espagne
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8 $ 00	Một năm...	10 $ 00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư đề gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Gởi bài vở việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

Ông xã-hội Varenne và Chánh-phủ bảo-hộ

Nên tán-thành cho chánh-đảng và kịp thiệt-hành cái chủ-nghĩa Pháp-Việt đề-huề

(Tiếp theo)

Vả lại đương cuối nhị thập thế-kỷ nầy, thế-giới xoay vào cuộc biến-động, tất nhiên rồi đây, thế-giới sẽ đổi thay, tấn lên một bước nữa. Trước kia thì văn-hóa đông-phương bị văn hóa tây-phương đánh đổ, sau nầy sẽ lại có cái văn-hóa mới-mẻ, thâm-trầm, cao-thượng, nổi lên đánh đổ văn-hóa tây-phương. Cái văn-hóa sau nầy ắt là cái văn-hóa gồm cả hai cái tinh-thần Đông-Tây mà đúc lại, lúc bây giờ thế-giới mới mong hưởng được hạnh-phúc hòa-bình, cho như nay mà nói sự hòa-bình tướng thiệt là nói bậy.

Nhưng tự nay đến đó cũng còn lâu, thế-giới còn phải trải qua nhiều cuộc long-trời lở-đất, nhân-loại còn phải chịu nhiều trận nát thịt tan xương. Kìa sóng Thái-bình-dương còn sùng sục chưa biết lúc nào nổi trận phong ba; mấy Địa-trung-hải còn mịt mù chưa biết lúc nào phát cơn dông-tố; kìa lửa cộng-sản còn nhen chưa biết lúc nào bừng lên; sấm Á-Âu còn chuyền chưa biết lúc nào nổ ầm, rồi ra người Tây-phương chán cái văn-minh vật-chất Tây-phương, người Đông-phương tiếc cái văn-minh thuần-túy Đông-phương; bên chán mà muốn tìm sang, bên ghét mà muốn trở lại, thì cái văn-hóa mới sẽ phát-sanh ra, thế chất Tây-phương mà tinh thần Đông-phương vậy.

Bên chán bên ghét là lẽ cố-nhiên, ta cứ xét như hai lời nói sau nầy thì đủ chứng. Mới một trận Âu-chiến vừa rồi mà có người Tây-phương (1) nói: «Tôi không ghét gì bằng ghét «Tây-phương, Tây-phương đối «với tôi là sướng mủ, là gió lạnh, «là cái không khí thảm đạm «u-ám, là cái khoa-học khốc-«hại giết người, là máy móc ghê «gớm, là xưởng thợ lầm-than, «là ồn-ào rộn-rực, xô-đẩy xấu «xa, là cái chủ-nghĩa vật chất, «là cái chủ-nghĩa duy-lợi; là «sự xuần-động hảo-huyền, là «sự quay cuồng vô-lịch v. v. «còn lắm cái xấu nữa, không «kể sao cho xiết.

«Còn Đông-phương thì bình «tịnh, yên-ổn, sáng sủa đẹp «đẽ, là mầu-nhiệm phong-thú, «là êm-ái dịu dàng, là mơ-màng «khoái-lạc; nói tóm lại là trái «hẳn với cái văn-minh thô-bỉ «đáng ghét kia. Ai muốn bảo «tôi là người củ-kỵ hủ-lậu mặc «lòng, nếu tôi có quyền tự-do «thì tôi bắt xây một cái vạn-lý «trường-thành, để ngăn cách «Đông-phương với Tây-phương, «để Tây-phương khỏi làm hại «Đông-phương. Tôi truyền chém «hết cả quân di-lộ, rồi chỗ nào «không có người Âu-tây nửa «tôi sẽ đến ở đấy». Lời nói mạnh liệt thay. Thiệt rõ là chán Tây-phương mà muốn tìm sang Đông-phương vậy.

Cũng vì một trận Âu-chiến vừa rồi mà người Ấn-độ và người China (2) nói: «Trong «trận đánh nhau của các ngài «đều dùng khói ngạt, lửa nóng, «đạn tực gớm ghê hết thảy. Các «ngài đem trái phá mà giết đàn «bà con trẻ kẻ già. Chúng tôi «không cần biết ai đúng trước, «cái đó không quan-hệ gì đến «chúng tôi, nhưng hết thảy «chúng tôi đều công-nhận rằng «người Âu-châu các ngài đánh «nhau như quân mọi rợ và «chúng tôi kết luận rằng một «cái văn-minh mà sanh ra được «những đều khốc hại như thế «thì không có thể tự-phụ là hơn «được cả các văn-minh khác».

Nếu rồi đây loài người mà khôn-ngoan, biết thương nhau, biết nghe nhau, mới tránh được những cái thảm-kịch gớm ghê mà bắt đầu thế-kỷ thứ XXI đã ngợi đến được cái văn-hóa tốt đẹp còn mơ mộng kia.

Vậy thì từ nầy về sau người Pháp người Nam cần phải khôn ngoan lắm, cần phải dìu dắc lấy nhau, đùm bọc lấy nhau, che chở cho nhau, giúp đỡ cho nhau, dung-hòa hai cái tinh thần lại để mà chung hưởng cái hạnh phúc mai sau. Người Pháp phải cần có người Nam mới vững chân được trên đất Á-châu, người Nam cần phải có người Pháp mới ló đầu được cùng thế-giới.

Sự đề-huề hai nước bây giờ cần cấp biết chừng nào. Xin ông Varenne nghĩ đó, Chánh-phủ nghĩ đó, quốc-dân nghĩ đó.

Đông-Lịnh Trường-Canh
Trần-mông-Bạch

(1) Cô Alice Barthou là một tay nữ-sĩ giỏi bên nước Pháp. Trích ở báo Nam-Phong số 96 tháng Juin 1925 a:

(2) Trích dịch ở báo Illustration số 4320 ngày 19 Décembre 1925 ra.

Người Tàu đối với Tôn-Văn

Hôm thứ sáu 12 Mars vừa rồi là ngày hủy-nhựt của Tôn-Văn, các nhà người Hoa kiều ở đây đều kéo cờ nghỉ không làm việc, nên bữa đó chợ không bán thịt heo, xem ra ai cũng có cảm tình với một bậc vĩ-nhân sáng tạo nên cộng-hoà dân-quốc lắm.

Ấy người Tàu đối với Tôn-Văn đã đậm-đà như thế, thì dầu nay Tôn-Văn đã chết rồi, song cái hồn của Tôn-Văn vẫn sống, cái chí nguyện vĩ-đại kia sẽ nhờ những bạn đồng-chí thừa-hành ký cho đạt tới mục-đích, rồi những quân «bán nước» như bọn Trương-tác-Lâm, Long-tế-Quang, Ngô-bội-Phu, Đường-kế-Nghiêu kia biết đâu không đến ngày tiêu diệt vậy.

N. K

VĂN XUÔI

Nhựt ký trong mấy ngày Tết

30 tháng chạp năm Ất-sửu
Tiếp theo

Mỗi một tiếng pháo nổ nghe như mở toang then tạo, bừng mắt non-sông, cảnh sắc trời xuân tỏ ra vẻ tươi-cười mới-mẻ, sáng lạn rỡ-ràng, bao nhiêu khói thảm mây sầu đều theo tiếng pháo mà bay vọt ra cả. — Suốt một cõi trường-xuân Đại-Việt từ Bắc chí Nam cùng một đêm nay, cùng một cảnh-tượng ấy thiết tỏ ra cái tinh-thần dân ta đang hăm-hở, nồng nả, sốt sáng mạnh bạo bước vang năm mới, trong lòng người nào người nấy đều có cái hi-vọng từ đây sẽ hơn năm cũ, những đều dở đều tệ năm rồi đều bỏ mà mưu lấy đều giỏi đều hay gây lên cái hạnh-phúc cho thân mình, cho nhà mình, rộng nữa là cho nước mình. Những sự đau-đớn, khổ-sở, tai nàn trong năm rồi cũng đều theo tiếng bộc-trước mà tiêu-tán cả rồi. Mọi biết cố nhân đặt ra đêm nay có cái lẽ nầy cũng không phải là không hay vậy.

— Chiều theo lịch Tàu, nên nhà ta đến 1 giờ sáng mới cúng. Làm lễ ông bà, mừng tuổi nhà thung xong, y lệ có mấy câu khai bát.

I Xuân cảnh :

Trận gió ý ào tiết cả qua
Ngày xuân đầm ấm khí dung-hòa.
Khói lồng bà liễu màu xanh biếc.
Sương đượm cành mai dáng thướt-tha.
Rượu rót trong nhà người tổng lợp,
Pháo vang ngoài ngõ kẻ sưa ma.
Non sông mở mặt chào năm mới.
Một sắc trời xuân vẻ đậm đà.

II Xuân cảm.

Hai mươi năm rồi bạn với xuân.
Nửa phần sầu cảm nửa vui mừng.
Sầu vì mình chẳng nên thân thế!
Sau mới mừng lên thọ cỗi xuân,
Hỏ với cố-nhân là khi trông thấy cố-nhân mà mình cũng vẫn là mình năm trước, cảnh-sắc cố nhân có mới mà biết mình có mới thêm được chút nào chăng, trông ra mình chẳng thẹn mình lắm ru? Song được một phần mừng cũng khá nhiều là cỗi xuân nay sau mươi đã cao tuổi hạt. Phải nhà lưu-lodt phong phú thì trong năm rồi đã có cái lễ lục tuần thượng thọ, long trọng và vui vẻ biết ngần nào! Từ đây đã hết cái niên hạn lục tuần, vậy đốt hương cầu nguyện sao mươi năm sau sẽ làm được cái lễ khánh thọ «Cổ-lai-hi» rà mãi mãi thêm mấy chục tuần về sau nữa, thiệt lòng mình mong-mỏi lắm!

Hai buổi đi làm lễ tổ tiên trong quyến thuộc và đi viếng mừng các thân-bằng luôn và buổi tối.

Mồng hai, tháng giêng.

Buổi mai đi làm lễ thêm mấy lần nữa, buổi chiều và tối rước khách lại đáp lễ.

Trong bà con quyến thuộc đi mừng nhau thế nầy trong mấy bữa tết, ý mình cho là phải và nghĩ kỹ cũng không phải là không hay. Có người cho việc ấy làm phiền, là nợ. Ấy tại họ không hay suy nghĩ. Họ nói rằng ngày «ăn chơi, mà cứ cuốc bộ mãi thế thì «ăn chơi» sao! Nhưng không, đi mừng nhau là đi chơi chớ gì. Bao ngày tết là ngày tánh rang không công-việc, ăn rồi có lẽ nằm nhà mãi được không, cũng tân bộ một chập cho tiêu-khiển, nhân đó nhấp chén nước, chuốt ly rượu mà chúc mừng cho nhau, đã biết chúc cũng không linh, nhưng kể ra cũng là cái nhã cảnh.

Còn nữa

QUẢNG CÁO ĐỒNG BANG
Về cuộc tiếp rước ông Bùi-quang-Chiêu

Lập công với nước là bổn-phận của quốc dân; mà thưởng kẻ có công, phạt kẻ có tội, cũng là bổn-phận của quốc-dân. — Quốc-dân ta ngày nay đương lúc cần người, những kẻ mãi-quốc cầu vinh thì nhiều, còn những người hiến thân cho nước thì ít; bổn-phận quốc-dân ta là phải lấm một ông quan Tòa thường phạt phân-minh, những kẻ mãi-quốc cầu-vinh ta phải trừng trị một cách nghiêm-ngặt thì đã đành, còn những người hiến thân cho nước, thì ta cũng nên ban phát cho một phần thưởng đích đáng gọi là báo đáp người có lòng với nước, ban thưởng người có công với nước, để khuyến khích kẻ sau nầy!

Nhơn vì có người anh-tâm-huyết của chúng ta là ông Bùi-quang-Chiêu, mấy năm trước ông đã lập nên tờ báo la Tribune Indigène, tờ báo la Tribune Indigène có ảnh-hưởng với quốc-dân ta thế nào, đồng-bang hẳn đã biết, trong đội quân hùng dộng của tổ-quốc Việt-Nam kia, tờ báo la Tribune Indigène đã làm một tên hướng-đạo tinh tường, một tên lính tiên-phong cứng cát, sau nầy đội quân ấy chiêu tụ càng ngày càng đông, luyện tập càng ngày càng mạnh, nếu một mai có thể đem máu mủ mà bồi bổ cho vận mạng nước nhà được thì tờ báo la Tribune Indigène ta không nên quên là một cái công đầu vậy.

Vừa rồi ông Chiêu đi nghỉ bên Pháp-quốc, nhưa cái dịp đó mà ông đã làm được nhiều việc có bổ-ích cho quốc dân ta, nào là trần-thuyết tại nhà hội «Action Républicaine aux colonies» xin cho các tộc trọt-ngụt bổn-xứ phải được một nửa người Tây, một nửa người Nam; nào là kháng-cáo tại tòa Hội-nghị dân-chủ quốc-tế Luxembourg; ngoài ra ông lại còn cổ-động ở trên các báo chương, thượng-thuyết với các hàng thân-sĩ ở Pháp-quốc, những công việc của ông làm thiệt có ảnh hưởng với cái chánh-sách thuộc địa ở bên đây nhiều lắm. — Nay nghe tin ông sắp về nước, chúng tôi muốn cùng đồng-bang bày ra một cuộc tiếp-rước, gọi là thương nước, nên thương luôn đến người dày công với nước, vậy thì biết đâu sau nầy cũng vì sự quốc-dân thương tưởng ấy mà sẽ đào-tạo nên bao nhiêu người nữa lập công với nước như ông Chiêu, hơn ông Chiêu, để tô điểm cho cái non-sông gấm-vóc nầy càng thêm rực-rỡ, đều là nhờ sự thưởng-giám của quốc dân cả đấy!

Vậy bàn Hội-đồng trị-sự chúng tôi đã hiệp tại báo quán *Đông-Pháp* ngày 27 Février vừa rồi, có thảo-định cái chương trình tiếp rước ông Chiêu như sau nầy, mong rằng đồng bang ta sẵn cộng biểu đồng tình, dặng cho cuộc tiếp rước càng thêm long trọng, và người ngoài trông vào khỏi cười ta là một dân không ăn không hồn nữa.

Xã-hội Việt-Nam nghinh-tiếp một người Việt-Nam, tưởng từ trước tới giờ chưa có cuộc tiếp-rước nào vui vẻ bằng! Chán đáng bằng! Đặc biệt bằng!

1. — Bàn Hội đồng trị sự định sau khi tiếp rước ông Chiêu rồi, cách bữa sau sẽ bày một bữa tiệc trà để thiết đãi ông, và nhơn dịp mời luôn ông *Phan văn Trường* ông *Phan châu Trinh* dự tiệc, dặng cho bữa tiệc càng thêm long trọng, vậy ai muốn dự tiệc thì xin đóng một số tiền.

là: 1 $ 00

thơ và mandat để gởi cho ông NGUYỄN-VĂN BÁ, Nghiệp-sự tại Báo-quán *Đông-Pháp* là người của bàn hội-đồng trị sự đặc lên động thâu tiền.

2. — Vậy ngày nào giờ nào ông Chiêu về đến Saigon sẽ đăng trong báo hoặc có thơ cho biết đặng hội nhau tại bến tàu mà nghinh-tiếp ông, ban cái đặc-ân cho kẻ có công khổ-nhọc với nước, và khuyến khích cho những người lập công sau nầy, điều đó chẳng ai cũng lấy làm phải, nên trên báo chương vừa cổ động, thì đã có bao nhiêu người hưởng ứng, chúng tôi thiệt lấy làm vui-mừng vì người mình ngày nay đã biết động lòng

Hội trưởng :
Ông Lê quang Liêm dit Bảy,
Đốc phủ Sứ.

Thủ quỹ :
Ông Nguyễn văn Bá, Giáo sư

Thơ ký :
Ông Nguyễn kim Đính, Tổng-lý
Đông Pháp Thời Báo.

Quí ông :
Lưu văn Lang, Bác vật sở Tạo tác.
Nguyễn phan Long, Hội đồng quản-hạt và Hội đồng Thành phố.
Nguyễn tấn Dược, Hội đồng quản hạ và Nghị viên Phòng Canh nông.
Trương văn Bền, Hội đồng quản hạt.
Nguyễn tấn Văn, Hội đồng Thành phố
Nguyễn tấn Sử, Đốc phủ Sứ hồi hưu.
Nguyễn huỳnh Diêu, Hội đồng Canh-nông
Trần văn Đôn, Y khoa tấn sĩ.
Nguyễn văn Thinh, Y khoa tấn sĩ;
Lý hữu Dư, Thương nghiệp chủ ở Namvian
Lê kim Tỷ, Entrepreneur làng Bình hòa (Giadinh)
Võ công Tôn, Hội đồng địa hạt Cholon
Lê văn Lưu, Tri phủ honoraire, Hội-đồng Thành-phố Cholon
Huỳnh công Kính, Thương nghiệp chủ ở Hóamôn (Giadinh)
Trần huy Liệu dit *Nam-Kiều*, Chủ bút Đông Pháp Thời Báo.
Trương văn Công, Hội-đồng thành-phố Cholon.
Lê hữu Hiệp, Hội-đồng Thành-phố Cholon.
Nguyễn hữu Đắc, Hội đồng Thành-phố Cholon.
Phan văn Đồng, Thương nghiệp chủ Namvian.

VỀ CÁCH LỰA LỨA GIỐNG
tại Cầnthơ và Mỹtho

Những người làm ruộng mà muốn đem lúa giống của mình cho nhà máy Cầnthơ và Mỹtho lựa giùm cho, thì phải làm đơn gởi trước cho quan Tham-biện Chủ-tỉnh.

Lựa lúa giống thì Nhà-nước lựa giùm chớ không đòi tiền công; người làm ruộng khỏi tốn hao chi hết, duy phải chở lúa tới nhà máy và chừng lựa rồi thì phải chở về mà thôi.

Hễ lựa rồi thì sẽ giao liền bết cho vừa giống lựa sạch rồi vừa lúa xấu bỏ ra.

Mỗi thứ giống đem đến xin lựa thì ít nửa cũng phải 50 giạ (mỗi giạ 40 litres) mới được.

Muốn cho khỏi nhiều người chở giống tới dồn dập một lượt, nên quan Tham-biện Cầnthơ và Mỹtho sẽ thương nghị với sở Canh-nông mà định ngày nào lựa giống của người nào.

Những đơn xin lựa giống hễ được lá nào thì gởi lần lần cho quan Quảnđốc sở Canh-Nông.

Theo lẽ thường thì nhà máy Mỹtho sẽ lựa giống lúa cho tỉnh Mỹtho, Bếntre, Gòcông, Tanan và Trávinh, còn nhà máy Cầnthơ thì lựa giống lúa cho tỉnh Cầnthơ, Vĩnh-long, Rạch giá, Sốctrăng, Bạcliêu, Longxuyên, Châuđốc và Sađéc.

Tuy vậy mà nếu đem giống cho nhà máy Cầnthơ nhiều quá lựa không bết thì tức nhiên phải cậy nhà máy Mỹtho lựa giùm một mớ. Nếu có vậy thì mấy người nào ở gần tỉnh Mỹtho hơn hết sẽ đem giống của mình qua Mỹtho.

Nhà-nước sẽ chước lượng mà làm cho mấy người chở giống đến cho phà máy lựa, khỏi nhọc lòng thất công nhiều và khỏi chờ đợi lâu.

Chánh-phủ.

VĂN UYỂN

THÂN CỤ PHAN-BỘI-CHÂU

Ông Phan Nhà-nước bắt rồi tha,
Thầm nghĩ cho ông bụng lắm mà.
Thà mất tấm thân vì nước yếu,
Đỡ còn mang tiếng tiếc thân già.
Mấy năm hăm hở, Tàu, Xiêm, Nhựt,
Một thuở chia huyền, Đức, Áo, Nga.
Ngảnh dấu giang-sơn tuôn giọt lệ,
Nghiêng mình cảng thẹn nước non nhà.

Võ-thành-Chân dit Bô
Cáinhum

BỤU

Phan-bội-Châu kia hỏi ở là ông!
Lưu lạc quê người biết mấy đông.
Bỏ vợ lìa con quên đất bắc,
Năm gai nếm mật ở trời đông.
Riêng lo Hồng lạc rồi đồng chủ,
Khắp đã Hoàn-cầu biết tiếng chung.
Cái phận râu mày rằng phải vậy.
Xanh xanh đầu nỡ phụ ân hồng.

Phạm-như-Khê,
Cáinhum.

MỪNG CỤ PHAN

Việt-Nam hiếm kẻ đứng anh hùng,
Chí-khí ông Phan khó sánh cùng.
Trời đất năm châu từng mắc chán,
Lạc-hồng mấy triện nóng lòng nung.
Tóc râu tuy điểm màu sương tuyết,
Dông gió chỉ lay dạ bá tòng.
Lịch-Sử từ đây xin nhắc lại,
Cái hồn ái-quốc hỡi còn ông.

Lê-văn-Lịnh,
Cáinhum.

THƠ MỪNG CỤ PHAN-BỘI-CHÂU

Hai chục năm dư khóc mất mồ,
Mẹ đi chợ ngái bực lòng con.
Rung chuông tấn-hóa vang bờ cõi,
Dâng trống tuyên-du nhuốm [illegible]
Một miếng đỉnh chung ở bổ thẹn,
Tấc lòng trung-nghĩa giữ vuông tròn.
Bùa linh xin giữ đoàn con trẻ,
Dòng giống Tiên-long tiếng vẫn còn.

Ký tên :
Nguyễn-xuân-Phòng (Nghệ-an),
Dư-tắc-Kinh (Hà-tịnh),
Phan châu Phiên (Quảng-nam),
Phạm-kỳ-Tường (Bình-định),
Nguyễn-phước-Tinh (Quảng-bình),
Lê-xuân-Lang (Quảng-bình),
Nguyễn-phi-Hồng (Quảng-nghĩa),
Phan-toàn-Chơn (Quảng-nam),
Lê-cao-Hồng (Bình-định),
Nguyễn-thái-Huệ (Quảng-bình),
Nguyễn-như-Sơn (Quảng-bình).

Loạn ở Biên-giới

Ở biên-giới thuộc địa-hạt Moncay (Bắc-kỳ) có loạn, tại đây người ta báo tin rằng suốt giọc biên-thùy, quân Tàu đang động binh.

Tại Than-poun, lính Tàu bắn chết một viên đội sơn-đá người Pháp quản-đốc một toán lính đi tuần. Viên đội và toán lính ấy ở địa phận Pháp cai trị. Về việc nầy chưa được tin-tức gì thêm nữa.

Cứ theo như những tin khác thì nghe đâu quân Tàu hiện-nay còn ở tại địa-hạt Pháp

(Tin của báo Courrier d'Haiphong)

Tin mừng

Bổn-báo vừa được tin mừng là M. Trần-huy-Liệu dit Nam-Kiều bổn-báo Chủ-bút mới sanh-hạ một cháu-trai đặt tên là Trần-huy-Diễm.

Nhơn dịp nầy bổn-báo đồng nhân đều tỏ dấu vui chung mà mong cho cậu nhỏ hay ăn chóng lớn, một mai sẽ xứng đáng làm một người con trong nhà, một người dân trong nước, một phần-tử của nhơn loại thế-giới.

Đ. P. T. B.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

HƯỚNG TRUYỀN

PHÁP

Việc nội chánh nước Pháp trong hai tuần lễ nay

Việc nội-chánh nước Pháp trong hai tuần lễ nay xem ra rất bối rối. Hai Nghị-viện không đồng tình về việc thi hành hai bản chương trình của đảng cộng-sản và đảng quốc-gia. Thượng-nghị-viện thì không thuận y bản chương trình của các phái cực tả mà Hạ-nghị-viện thì phản đối rất kịch-liệt bản chương-trình của phái cực-hữu thành ra bản chương-trình của phái cực hữu phải bỏ. Tòa Nội-các Briand thấy việc bối rối không thể giải quyết được vấn-đề tài-chánh nên phải từ chức. Ông Doumergue phải về Paris sớm mai bữa 8 tây đặng nhận đơn từ chức của toà Nội-các và triệu-tập các nhà chánh-trị trong nước bàn về việc lập toà Nội-các mới, giao cho ba ông là Briand, de Selves và ông Herriot đứng chủ-trương. Trong khi bàn riêng thì các nhà chánh-trị đều muốn phái ông Briand nhận chức Thủ-tướng lập toà Nội-các mới để ông Caillaux hoặc ông Raoul Péret giữ bộ Tài-chánh. Các báo trong mấy hôm bàn bạc rất phác-vấn; báo « Homme libre » thì muốn cho ông de Monzie hoặc ông Malvy làm Tổng-trưởng bộ tài chánh của toà Nội-các Briand sau nầy; báo « Œuvre » thì muốn cho ông Herriot làm Thủ-tướng và các quan Tổng-trưởng đều toàn là người trong tả-liêu-đảng cả, các báo khác thì muốn cho ông Caillaux nối chưng ông Briand và chủ-trương bộ tài-chánh. Nhơn nhịp mấy ngày ông Herriot không nhận lập toà Nội-các, vì việc liên-hiệp các đảng cực-tả chưa yên, ông Briand phải ra đứng lập toà Nội-các đặng có đi nhóm hội Vạn quốc ở Genève.

Toà Nội-các mới lập xong hồi 2 giờ khuya ngày thứ tư 10 Mars như sau nầy.

Thủ tướng kiêm ngoại giao: Briand
Bộ Công-pháp: Pierre Laval
Bộ Tài chánh: Raoul Péret
Bộ Chiến-tranh: Painlevé
Bộ Thủy-quân: Georges Leygues
Bộ Học: Lamoureux
Bộ Lại: Mary
Bộ Thuộc-địa: Léon Perrier
Bộ Tạo-tác: de Monzie
Bộ Thương-mãi: Daniel Vincent
Bộ Lao-động: Durafour
Bộ Cựu-binh: Jourdain

Trong các quan Thượng-thư toà Nội-các mới có 3 ông Nguyên-lão Nghị viện thuộc về cộng-hòa tả đảng, 2 ông Nghị-viện Hạ-nghị-viện, 3 ông thuộc về Xã-hội cấp-tiến, 3 ông cộng-hòa xã hội, 2 ông cộng-hòa tả đảng, một ông không thuộc vào đảng nào, một ông thuộc cấp tiến. Cuộc tuyển-cử đâu đấy xong xuôi, các nhà chánh-trị đều giải tán đến sớm mai 7 giờ ngày thứ tư mới nhóm. Chiều hôm ấy ông Briand đi Genève. Thứ hai nầy mới nhóm hội đồng Thượng-thơ và chiều thứ ba quan Thủ-tướng sẽ đọc một bài tuyên-cáo rất ngắn. Thế là Nội-các lập xong.

Cử phó hội trưởng tại hội Vạn-quốc

Hội Vạn-quốc nhóm ngày 9 tây, 17 hội-viên có mặt. Ông Vicomte Ishu (người Nhựt) được 42 thăm, ông Scialoja (người Ý) được 45 thăm, ông James Allen (Nouvelle zélande) được 34 thăm, ông Caballero (Paraguay) được 32 thăm, ông Titulesco (Roumanie) 32 thăm, ông Morales (République Dominicaine) được 29 thăm, ông Scialoja được hội đồng cử làm phó hội trưởng tại hội Vạn-quốc. Hội định đặt hai phái-viên điều-tra các việc, một phái viên để xem xét việc cho nước Đức vào hội Vạn-quốc có ông Chamberlain đứng đầu; một phái-viên xét về các việc thuộc về dự-toán của hội Vạn-quốc có ông Loucheur làm đầu. Ngày nhóm hội có hai vị ủy-viên ở Vienne và ở Budapest về trần cáo tình-hình nền tài chánh và sổ dự toán của hai nước Áo (Autriche) Hung (Hongrie).

TÀU

Bắt được 2.000 tù binh

Quân Quốc-dân-đảng đã bắt được 2 000 tù binh tại Petang. Quân nầy là quân Fengtien mới lên bờ thì đã bị vây bắt. Đạo chiến thuyền tỉnh Changtung cũng cuốn buồm chạy mất.

Quốc-dân quân đóng tại lấy Takou

Quốc dân quân đồn binh tại Takou dọn rằng bỗ tàu bè nào không tuân lịnh đi ngang qua đó thì bị bắn phá. Tàu ngoại-quốc đi Thiên-Tân và đi Bắc-kinh đều phải mão nghỉ ở đó. Cửa biển đã có phục thủy-lôi, trên 20 chiếc tàu ngoại-quốc không làm sao đem ra được. Nghe đâu có lịnh bảo các chủ tàu phải đến xin giấy phép của quốc-dân đảng, thì tàu bè mới đi qua Thiên-tân được. Nghe đâu các Đại sứ các nước đều trách nước Tàu về việc không tuân theo tờ hòa ước năm 1901 làm nhiều đều trái phép. Ngày nay các nước lấy đều phải chăng mà trách nước Tàu không tuân các điều trong hòa ước, nhưng tưởng trước khi chưa hòa tờ hòa-ước năm 1901 thì Vạn-quốc đối với nước Tàu cũng đã trái phép nhiều.

Chánh-phủ Bắc-kinh hạ lịnh đóng cửa biển Quảng-Đông

Chánh-phủ Quốc-Đông xung đột với các Đại-biểu của Chánh-phủ Bắc kinh về việc thuế thương chánh. Chánh-phủ Bắc kinh hạ lịnh đóng thương khẩu Quảng-đông và Whambao. Việc nầy chắc cũng có ảnh hưởng về việc chánh-trị nước Tàu nhiều lắm.

NGA

Trotzki làm giáo-sư trường làm báo

Ông Trotzki tuy làm việc Nhà-nước mà cũng vẫn nhận chức Giáo-sư trường làm báo ở Moscou. Thế mới biết nghề làm báo là một nghề quí thật.

Thơ tín

Ai đó hỏi mua sách?

Tôi có nhận được một bức thơ ở đại-hữu gởi đến và có đính theo tuồng tiền có hỏi mua sách « Phan-bội-Châu » « Phan-châu-Trinh » và Thanh-khí 18 tăng, song dưới không thấy đề chỗ ở, chỉ thấy đề rằng: Hồ-hữu Giáp, dân Annam nên tôi không biết đâu mà gởi, vậy ai có thấy mau gởi thơ cho tôi biết.

T. b. Liêu

Cùng M. Ngô-trọng-Hiền

Mytho

Tôi có nhận được hai bài thơ của ông mừng cụ Phan-bội-Châu và mừng tôi, song tôi nghĩ tôi chút phận thơ sanh, đã có dám được xưng danh như những lời ông quá thương mà tặng khen ấy, vậy tôi xin cảm ơn ông và xin miễn đăng, vì tôi không muốn tự mình giới thiệu lấy mình, song ông nhớ những lời tri ngộ ấy mà tôi sẽ vui lòng sang sức, khỏi có phụ những lời khen tặng và cảm lòng quá yêu của ông.

Trần-huy-Liệu

Tự-do diễn-đàn

Mấy lời Trung-cáo với hội Đông-Pháp hàm nghiệp

Mới đây tại tỉnh Bình-thuận là nơi số nhiều nhơn dân chết sống theo nghề nước mắm có nổi lên một cái phong-chào, kêu xưng hô là tương-tế, người chủ trích là độc quyền, người Bắc trong Nam đã thấy có nhiều bài ngôn luận, tôi ở tỉnh Bình-thuận chẳng lẽ bỏ qua làm thinh, xin cử bình tình xét cho cạn lý. Hỏi rằng có phải tương tế không? Thưa rằng có, nhưng xem cách sắp đặt còn có chỗ sai lầm. Hỏi rằng có phải độc-quyền không? Thưa cũng có, nhưng xem câu nghị luận còn thiên vị. Sao gọi có tương-tế? Thưa vì mấy năm nay nước mắm càng ngày càng rẻ, nghiệp bộ càng ngày càng suy, trên tôi đã nói xứ Bình-thuận chết sống theo nghề nước mắm, nếu chẳng kịp duy-trì, chắc rồi phải lưu ly thất sở, vậy nên cần phải liên-lạc nhau, mà mưu tính lợi ích cho nhau, khi tính cầu với Chánh phủ, lúc chỉ vẽ cho đồng nghiệp làm thế nào cho có lợi chung, đừng có để lợi riêng một nhà nào hưởng, đừng dục lợi thái quá, như vậy thì hội tương tế ở tỉnh Bình-thuận nầy, hà chẳng cần kíp mà chánh-đáng làm sao? Sao gọi sắp đặt còn có chỗ sai lầm?

1. Vì người Chủ trương đó là một ông quan Langsa, khi ông hiểu-dụ, thì kẻ Siêu lẽ phải mà vô hội thì ít, người sợ quyền-thế mà vô thì nhiều; nào sanh ra làm đều nghi hoặc, lại có người lo sợ vì lẽ cá lớn nuốt cá nhỏ nữa.

2. Xem kỹ cuốn qui tắc thì có nhiều người công nhận rằng: bởi ông Tây ấy chưa thiệt rành tiếng Annam, và phần nhiều các ông đại-biểu chưa hiểu rõ bổn-phận nên bị người lợi dụng, để lấy lợi riêng, chớ không ích chi cho đồng nghiệp cả. Lời đoán đó cũng rất có lẽ, vì trong qui tắc có nhiều điều thiên vị, nhiều chỗ mập mờ, tức như người hàm hộ (cổ-đông) là người đã tốn của tốn công mà làm nên hột nước mắm, đến khi chở cho Đại-lý bán, lại bị bó buộc nhiều nỗi đắng cay, nào tịch kỳ, nào nã giải, một chút gì nhọ nhỏ cũng bị phạt 500 $ sắp lên còn Đại-lý chỉ có bán mà thôi, nhà cửa nhơn công nhứt thiết về hội nhịa cả, mà một mình lờn tuân quyền lợi mỗi tỉnh 1 su mỗi năm ít ra cũng được 20000 $ không phải ít thế mà người Đại-lý đối với cổ-đông không có buộc một điều nào phải bị phạt bạc hay bị thưa kiện hoặc không thấy, thỉnh thoảng thấy một câu: « không được bán cao hơn 1 su » « không được trễ quá » là rồi chuyện; nếu bán cao, nếu trễ quá, thì thế nào trong qui-tắc cũng trong lu.

3. Người Hòa nghiệm là vị trọng yếu phụ, quan-hệ nhứt trong sự chế-tạo của cổ-đông, thế mà qui-tắc có buộc người ấy, chịu trách nhiệm gì với cổ-đông không; như là hòa nghiệm sai, trễ nải, tư vị, cố ý để kiếm tiền hối lộ v.v. thì bạch tuộc không thấy nói, và lại người Hòa-nghiệm đó, tức là người Đại-lý, mà Đại-lý đó lừa là nhà hàng hộ lớn nhứt trong tỉnh Bình-thuận, tránh sao cho khỏi sự tịnh tự, mối nghi ngờ.

4. Những người Đại-biểu cho hàm-nghiệp cổ-đông cũng là rất quan-hệ và trọng-yếu nhứt đối với cổ-đông phải thế nào, trong qui-tắc bỏ qua không nói đến.

5. Nước mắm cả tỉnh Bình-thuận kh phải ít, thế mà chỉ đặt tại Saigon 1 nhà chánh Đại-lý, 1 phó đại-lý, thì làm sao cho khỏi sự đình trệ, chối sao cho khỏi tiếng độc-quyền chứ « chánh đại-lý » thiệt là vô nghĩa, vì hội có thể đặt nhiều nhà đại-lý mới tránh khỏi sự mua so-xách, sự bán độc-quyền.

6. Còn những khoản nhỏ nhặt khác cũng có nhiều điều bất công, như chở vô Saigon đóng mỗi tỉnh 1 su, bán tại nhà hoặc xứ khác đóng 2 su như, gạo chở nước mắm cổ đông không được lộn nước mắm người ngoài v. v.

7. Sau cuốn qui-tắc thấy có câu: « qui-tắc nầy sẽ được cải-sửa thêm bớt tùy ý » thì tôi rất mừng vì còn một chút hi-vọng, kế đọc tiếp câu: « song phải thương-nghị rồi nhà Đại-lý mới thi-hành được » thì tức nghẹn mà bựt cười, vì qui-tắc của hội sai, thì hội có quyền sửa đổi, là cốt lo sự lợi chung cho cổ-đông, mắc-mới gì với Đại-lý mà phải năn-nỉ, nếu năn-nỉ mà họ kháng-khăng không chịu, để lôm thâu quyền-lợi 1 tay, thì đành phải bỏ tay mà chịu hay sao?

8. Điều thứ 26 nói: « qui tắc nầy sẽ thi-hành kể từ ngày 14 Janvier 1926 ». Nhưng qui-tắc thì tôi-thôi như vậy đó, muốn thi-hành gấp thì rất thiệt-hại cho cổ-đông, còn có lợi chăng là lợi cho nhà Đại-lý mà thôi, thì ai tuân theo cho được?

Muốn bổ-cứu những sự sai sót đã kể trên xin thì tôi xin cống hiến một vài lời sau nầy: có chỗ nào khuyết điểm xin nhờ dư-luận thêm bớt, hoặc sửa đổi, qui hồ cho công-bằng, đừng thiên-vị thì thôi.

1. Ông hủy bỏ những điều mục trong qui-tắc 24 Janvier 1926 và tuyên-bố cho hàm-hộ biết cuốn qui-tắc ấy vô hiệu, mà sắp đặt cuốn qui-tắc khác.

2. Lấy danh-nghĩa hội tương-tế mà kêu-nài với Chánh-phủ xin nước mắm làm thế nào cho thiệt hột nước mắm thì thôi, vì nước mắm tuyệt với mắm thuốc khác nhau xa, mắm thuốc có chất độc mà chất cá rất ít, còn nước mắm thiệt dầu xấu thế nào cũng có nhiều chất cá hơn mà không chất độc như mắm thuốc, vì bằng Chánh-phủ không chuẩn y buộc phải hòa nghiệm thì cũng nên xin chia ra nhiều hạng như 10, 12, 15 chất cá v. v. làm thế nào cho khỏi lộn với mắm thuốc thì thôi; Xin như vậy nghĩa là để bênh-vực các nhà hàm nghiệp nhỏ được sanh-tồn, và tiện cho những dân nghèo ở xứ mua ăn, và lại cũng tránh khỏi sự nghi ngờ cá lớn nuốt cá nhỏ nữa.

3. Hội cũng cầu chứng với Nhà-nước làm dấu bằng để bảo-kiết là nước mắm thiệt của tỉnh Bình-thuận, nhưng người cổ-đông nào có gian-dảo sự gì, thì chịu trách-nhậm với Nhà nước với người mua, muốn tránh khỏi sự nhiễu-hại bởi mắm thuốc thì hội nên xin phép Chánh-phủ, cấm những nước mắm không cầu chứng và xin cho hội được quyền bắt, vì mắm thuốc chẳng khi nào dám đem đến Chánh-phủ mà cầu chứng.

4. Sự mua bán mở rộng, nghĩa là ai muốn mua thì bán, chớ không cần Đại-lý làm gì.

5. Tiền đóng góp nên giảm xuống vì như trước mỗi tấn 1 su, nay giảm còn 10 tấn 1 su để làm tiền chi-phí cho hội.

6. Đặt ra mỗi xứ máy người Kiểm-sát để xét những người bất tuân lịnh hội cung biên sổ sách v. v.

7. Đặt chức Trại biện ký-viên để bàn bạc mà thi-hành hiệu lịnh của hội.

8. Tiền vốn của hội do mỗi người cổ-đông có bao nhiêu thùng muối cá, thì nạp bao nhiêu cũ, khi nào sắm thêm thì khai mà nạp thêm, khi nào bán hay bỏ không làm nữa thì khai, để mỗi năm chiếu tính sự lời-lỗ, hội sẽ chiếu số trả lại; mỗi cổ phần bao nhiêu phải đặt 1 số tiền thích trung (như 1$00 hay là 2$00) cho nhà nghèo có thể chịu.

9. Giấp khi nước mắm nhũng, hội được quyền cấm không cho ghe chở trong bao nhiêu ngày, thì lúc ấy hội không phát dấu bằng nữa, và sai người ở Saigon-Mythu để ngừ ghe, ai bất tuân thì bị phạt bao nhiêu bạc, những kẻ từ ngày ra lịnh cho đến ngày khi sự cấm ít nữa là 15 ngày, để phòng sự dì tỏ.

10. Nếu phải hòa-nghiệm thì người cùng nhà hòa-nghiệm, hội phải tự-lập lấy để tránh sự tình tệ và mối nghi-ngờ.

11. Đặt cho mỗi xứ 1 hội-đồng nhánh (phân cuộc) số Đại-biểu nầy bao nhiêu tùy số cổ-đông mà định, Đại-biểu nầy không ăn tiền chi cả, mỗi tháng nhóm mấy kỳ, hoặc lâm-thời có sự gì cần kíp thì nhóm, để thông báo tình hình dinh nghiệp cho tổng cuộc hay hoặc có ý kiến gì hay về giúp ích cho hội hoặc có sự gì bức phải kêu-nài với hội, thì đồng đứng giấy mà thông-báo về tổng cuộc.

Tổng cuộc tiếp giấy phân cuộc nầy phải phải thông-báo cho thông cuộc khác biết, để các phân cuộc kia hội đồng riêng mà bàn bạc, rồi phúc về tổng cuộc.

Đến kỳ hoặc lâm thời, tổng-cuộc mở Đại-hội thì trước nữa tháng phải thông-báo mà coi rõ những vấn-đề nào sẽ đem bàn bạc giữa Đại-hội và phải nói rõ đề-mục nào-số dĩ làm sao cho phân cuộc bàn tính đã, rồi chọn một người thay mặt ủy-viên ra Đại-hội, thì ủy-viên được tiểu sáp.

Ủy-viên ra Đại-hội phải đem ý kiến của hội nhánh mà bàn bạc giữa Đại-hội, nếu vì lẽ gì mà Đại-hội không y lời bàn của mình thì phải rõ chơn lý mới nghe, nếu những đề mục mà Đại hội bàn, mà ủy-viên ấy không về phân cuộc nói không chạy vì lẽ gì thì buộc phải từ chức.

12. Người kiểm sát được ăn lương tháng, nếu bất lực hoặc bất công, có chứng cớ rõ ràng, thì hội đồng phân cuộc được chạy lấy cách chức, có khi phạt bạc nữa.

DƯƠNG TẤT SUM
(Cai thầu) Phanri

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	16 fr 85
Đông-Pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	16 85
Pháp-Hoa Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise)	16 86
Hongkong et Shanghai	16 80
Chartered Bank	16 80

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn vỏ cái bao nữa.

	lúa cũ	lúa mới
Lúa Vĩnh-long	5 $ 75	5 $ 85
Lúa Gò-công	6 05	6 15
Lúa Bài-xàu	5 90	6 00
Lúa Hàu-Giang	6 00	6 10
Lúa Cao-man (trắng)	5 65	5 75
Lúa Cao-man (đỏ)	5 40	5 50
Lúa bưu trang	5 82	5 92

Giá giấy Quốc trái Đông Pháp: 51$05

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc ADEN ở Pháp quốc chạy qua Đông-Pháp đã mở neo ở bến Marseille hôm ngày 28 Février 1926.

Chiếc L'AMBOISE ở Pháp quốc qua tới 25 Mars 1926 đến Saigon.

Chiếc LE CHANTILLY ở Pháp qua tới 2 avril 1926 đến Saigon.

Chiếc L'AMIRAL NIELLY ở Pháp-quốc chạy qua Đông-Pháp đã lấy neo tại Port Said hôm ngày 28 Février 1926.

Chiếc PORTHOS ở Tàu và Nhựt tới 19 Mars 1926 đến Saigon.

Chiếc CLAUDE CHAPPE ở Tonkin vô tới 21 Mars tới Saigon.

TÀU ĐI

Chiếc PORTHOS tới 22 Mars 1926 chạy đi Pháp-quốc.

Chiếc L'AMBOISE tới bữa 27 Mars 1926 sẽ chạy qua Tàu và Nhựt.

Chiếc LE CHANTILLY tới ngày 5 Avril sẽ 1926 chạy đi Tonkin.

Chiếc LAZAY LE RIDEAU tới bữa 26 Mars 1926 sẽ chạy đi Pháp quốc.

BÁNH QUẤC NỮ

Bánh « Quốc-nữ » là bánh của gái nhà Nam làm được Hội-đồng bàn trị sự chấm đỗ dùng trong tiệc trà đãi ông Bùi-quang-Chiêu.

Vậy lúc quí ông quí bà đến kinh thành rước ngài, sau khi ra vỡ xin mua vài hộp về cho bà con có bác.

Có trữ bán tại tiệm AU TISSEUR 82 Boulevard Bonnard, và tại nhà số 13 rue Larcynière.

Mademoiselle Nguyễn-thị-Thân.

Avis d'adjudication

Lieu date et heure de l'adjudication: Le 25 mars 1926, à dix heures, au bureau de l'Ingénieur en chef des Travaux Publics de Cochinchine à Saigon.

Objet: Construction d'un pont en béton armé de 28 m 30 de longueur à la traversée du canal Cha-Va, au P. K. 20+050 de la route provinciale N° 35 (Subdivision de Travinh.)

Importance approximative 14.703$00
Cautionnements provisoire et définitif 250$ et 5.000 fr.

Bureau où le dossier peut être consulté: Bureaux du Service Ordinaire « Arrondissement du Centre » tous les jours, excepté les dimanches et jours fériés aux heures ordinaires d'ouverture des bureaux

Piles ĐÈN BỎ TÚI

Giày dép Bắc

ĐỒNG HỒ

MÁY HÁT

ÁO MƯA

TRẦN-QUANG-XUÂN

158, Rue d'Espagne, Saigon

"LIÊN-THANH"

Société Anonyme de Commerce de Produits Indochinois

CAPITAL: 133.500 $00

Siège Social à Saigon

Kính trình cùng các vị chủ hùn Công-ty Liên-Thành,

Chiếu theo quyết-nghị của Hội-đồng Quản-lý ngày 5 Mars 1926, định mời nhóm Đại-hội định kỳ trong khi 8 giờ mai ngày 31 Mars 1926 (nhằm ngày 18 tháng hai năm Bính dần) tại tiệm nhánh ở Phanthiết (Trung-Kỳ).

Đề mục nghị sự:

1. Thẩm duyệt tờ báo cáo của Hội-đồng Quản lý và của Ủy-viên cùng chuẩn y sổ sách về sự kiết toán năm 1925.
2. Định số lợi xuất và kỳ hạng phát lời y theo Hội-đồng Quản-lý xin.
3. Công cử một viên Quản-lý đặng thế cho ông Huỳnh-văn-Mai cáo thối.
4. Công cử Ủy-viên.
5. Tạp vụ.

Vậy xin mời quí ngài đúng ngày giờ nói trên đây nhóm hội. Như mắc việc, thì nhờ quí ngài viết tờ giao quyền cho người chủ hùn khác thay mặt quyết nghị cho quí ngài và gởi tờ ấy đến Tổng-cuộc hay các tiệm nhánh của Công-ty trước ngày nhóm. Xin quí ngài nhậm lời, chúng tôi cảm bội.

Hội-đồng Quản-lý

Nước mắm hiệu « chữ thập đỏ »

Nước mắm hiệu « CHỮ THẬP ĐỎ » của người Annam làm ra toàn bằng cá và mùi, có đủ hiệu tại Phanthiết, Phanri, Lagan, Phúhài, Mũinẻ, Rang và Dưỡng, đúng luật buộc Nhà-nước định. Người mua sỉ bán lại không khi nào bị phạt vì nước-mắm không đúng luật và thối, hư như khi trước, người mua về xài dầu mở ra để lâu không hề trở mùi và đen thôi. Nước-mắm hiệu « CHỮ-THẬP-ĐỎ » thơm, ngon đủ chất bổ dưỡng hiệp cách vệ sanh, xin đồng bào nhớ mua Nước-mắm hiệu « CHỮ-THẬP-ĐỎ ».

BÁN TẠI
Vĩnh-Thành, quai de Commerce n° 1 CHOLON

và tại LIÊN-THÀNH
Quai de la Marne Saigon

Tin mới

Kính cho quí cô quí bà đặng hay: long trước Tết tôi có mua bên Tây hột xoàn song gởi qua một ít gói nay mới gởi qua thêm nữa đủ thứ mà kỳ nầy hột nước thiệt tốt, tôi mà khon của tôi lé lỗ thường, chớ kỳ thật xin mời quí bà quí cô đến xem thì sẽ biết thanh thật, tôi sẽ tính giá rẻ lắm đặng bán cho chạy nhiều năm mới lấy hên.

Nay kính mời
FRANÇOIS SỰ
bán hột soàn và hàng lụa 76 Rue Vannier
(giữa dãy phố Chà Chợ cũ — Saigon)

PENSIONNAT

Huỳnh-công-Phát

19 à 35 Boulevard Kitchener (Cầu ông-lãnh) Saigon

TỰU TRƯỜNG *1er mars 1926*, nhằm ngày 17 tháng giêng, năm Ất-Sửu.

Dạy thi Bằng-cấp sơ-học và Bằng cấp Tốt-nghiệp. Năm nay có lớp 1re Année rồi

Xin hỏi cuốn Điều-lệ của trường.

Sách mới xuất bản

Hồi-Trống-Tự-do giá . 0$20
Tiếng-chuôn-Truy-Hồn Sáu thứ người ta . . . . 0$15

Các nhà bán sách sỉ muốn mua sỉ về bán lại thì sẽ cho huê-hồng.

Gởi thơ cho TRẦN-HỮU-ĐỘ
57, Rue Catinat. — SAIGON

Hàng lụa kiểu mới

Những hàng tơ lụa thì ở Saigon có một mình nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuận ở số 62 đường Catinat bán nhiều thứ hàng lụa kiểu mới hơn hết. Hễ quí cô thấy ai mặc thứ hàng nào mới lạ coi xin đẹp thì không hỏi cũng biết hàng đó của nhà Nguyễn-đức-Nhuận. Nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuận, bán rẻ hàng thiệt tốt mà giá lại rẻ hơn các nơi, mua bán thì giữ một lòng thành thật đối cùng bạn hàng lại muốn thuận-tiện cho quí khách, nên có bán lãnh xuyến nhuộm tại Saire tốt nhứt hạng, và có trữ đủ thứ hàng của hãng dệ. Lê-phát-Vinh, ở như là lụa, tánh tây, ở mà tơ, tố. Mới đây có lại mấy trăm áo nhung tơ thiệt tốt nhứt hạng và hàng lụa đủ thứ.

Pensionnat Điền-Quận

Rue Mottet Soctrang

Trường của chúng tôi tuy mới lập mà học-sanh càng ngày càng đông là vì chúng tôi chọn rõng những cựu Giáo-viên đủ tài đức mà dạy học-sanh (học trong và học ngoài) từ lớp ấu học sơ giai (Classe enfantine) cho đến lớp thi cấp bằng sơ-học (Classe du certificat d'études).

Chúng tôi đâu dám khoe khoan song chúng tôi chắc rằng khi Quí Ông Quí Bà đem trẻ đến học thì quí Ông quí Bà đặng đọp dạ chẳng sai. Là bởi chúng tôi chẳng nệ tốn hao sắp đặt công cuộc đâu đó trang hoàng và hằng lo làm sao cho chẳng phụ lòng trông cậy của Quí Ông quí Bà.

Còn tiền cơm tiền học thì Bổn trường tính rất nhẹ.

Ước ao sao đồng bang, trước là trong bổn-tỉnh sau là trong các tỉnh lân cận có lòng tưởng đến chúng tôi đem trẻ em đến Bổn-trường thì chúng tôi hết lòng hoan nghinh.

Bắt trường tết: ngày 7-2-26
Nhập trường: ngày 22-2-26

Kính cáo,
TRẦN-VĂN-ĐIỀN.
Directeur de Pensionnat à Soctrang

Gia-long học-đường

148-168 Đường Chasseloup - Laubat Saigon

Trường Tư Thục năm đầu dạy thi Bằng cấp Sơ học.

Ngày khai Trường; 8 Mars, 1926 (24 tháng giêng Annam).

Dạy ròng Pháp tự (Langue Française) từ lớp chót.

Đốc-Giáo: M. Nguyễn Phước Quang Bằng cấp tốt nghiệp và có Văn bằng Tư cách giáo dục (Brevet d'Enseignement primaire supérieur et Certificat d'Aptitude Pédagogique)

Có thầy Tây dạy lớp thi bằng cấp Sơ học. Thầy dạy đều chọn người khoa mục xuất thân và có tư cách giáo dục.

Về sự xin học và tiền bạc xin do nơi M. Nguyễn văn Dần Số nhà 148 168 Rue Chasseloup-Laubat, Saigon, Chủ trương Tài chánh bổn trường, mà thương nghị.

Xin lưu ý. — Như Quí-Ông có cần dùng hỏi đều chi về nhà trường « GIA-LONG » xin do nơi chủ tiệm THÁI-THẠNH mới lập bán chén bát ở tại đường Roland Garros số 18, Saigon, cũng được.

Quảng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ: Lục-Tỉnh-Khách-Lầu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Ngọ ôm nay đã sang cho tôi là M. Nguyễn-minh-Ngọc dit Chiu-Tửng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh khiết việc trong phòng đâu đó đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đầu đã sai khiến cho vừa lòng quí khách.

Còn ban ngày thì có chasseur gát, ban đêm lại có hạch gardien gát.

Vậy vậy việc trong phòng đâu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một căn, chìa khóa mình cất, khỏi lo thầy trụa chỉ cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi có y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lục châu có lòng giúp cho đồng bang đặng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC TỈNH KHÁCH-LẦU
202 d'Espagne Saigon

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân-tử, các vợ đồng bào đặng rõ, bấy lâu chúng nhờ đồng-bào ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà hàng của chúng tôi đến ngày may đặng bền vững, cũng thấy tên tuổi trong thương trường, thiệt chẳng tài hết lòng bận chút quí khách.

Vì tình quyến thân càng lâu càng nặng, cũng chỉ phiền đồng trong quí khách đến quyến đến thành-công của chúng tôi. Bởi vậy cho nên cố phương công ngày xem thành ra lẽ, thế chút bài đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy thành-công của chúng tôi hiện là:

1° Nam-thành Khách-sạn, ở đường Coland-Chinoise, số 32 và 34;

2° Nam-Phương Khách-sạn, ở đường Alsace Lorraine số 118 và 120;

3° Nam-Phương Khách-Lầu, ở đường Amiral Roze, số 13, 20, đều mở thêm rộng rãi người ở, mới bày khiết phòng tắm lòng hoặc cũng quí khách phương lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho khách-sạn, chẳng [illegible] hết lòng tiếp rước, cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-Hỷ. R. Hiệp

Muốn mua hàng hóa cho rẻ hãy tìm đến chỗ gốc

278 rue des Marins

Kính trình qui vị Lục-châu: Ngôi hàng chúng tôi mở ra được một năm nay chuyên lộng nghề mua hàng hóa bên Pháp quốc về bán sỉ lẻ cho các tiệm buôn. Chúng tôi làm Đại lý hãng Lafayette và nhiều hãng khác bên Pháp quốc. Những hàng hóa của chúng tôi sẵn đây toàn là nơi các lò xưởng bên nước Pháp chở chẳng phải mua của mấy tiệm nhỏ, vậy nên tự nhiên giá phải rẻ hơn các nơi.

Chúng tôi lại đứng trung gian người mua và người bán, mỗi nơi đây không có thì chúng tôi mua giúp giá cũng nhẹ lại mình chút ít bao nhiêu mà kể.

Vậy quí vị muốn sỉ mua chi về bán lại xin đến chúng tôi, hoặc viết thơ hỏi giá cả hay là gởi kiểu hàng đến thì chúng tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chúng tôi làm Đại-Lý tiệm Khánh-Ký chụp hình rất tinh xảo và có bán các món vẽ nghề chụp hình.

Nay kính
AU REVEIL
273 Rue des Marins Cholon

HÔTEL & RESTAURANT

Franco-Chinois

46 46-47 Quai Testard Cholon

Kính mời.

Bổn-hiệu có khai trương một cái nhà hàng, chuyên bán rõng đồ ăn Tây và Tàu. Cách sắp đặt chưng dọn nơi phòng ăn, thì đó theo kiểu kim thời, như các tửu lầu danh tiếng độ nhứt tại Thượng-Hải (Shanghai).

Trong mỗi tuần lễ, tối thứ ba và thứ sáu, thì có đờn ca cải-lương theo điệu annam. Thứ tư và thứ bảy, có musique Langsa, giúp vui cho quí ông, còn tối chúa nhựt, thì có bọn đờn bà xâm ca hát, trong khi quí ông dùng tiệc rượu.

Trên lầu có cho mướn phòng nghỉ, mỗi cặp phòng đều có để quạt máy. Phòng vì rất nên tinh khiết, thanh tịnh, lại rộng rãi, và mát mẻ vô cùng, còn phòng tắm thì có máy nước (Douches).

Vậy xin quí ông có tình chiếu cố mà giúp bổn-hiệu, mối thương trường càng thêm rõ ràng nữa, thì bổn-hiệu hết lòng đa tạ không cùng.

Chủ nhơn kính cáo

Xin ghé mắt

(Adresses utiles)

Hiệp Thanh
Rayon Tailleur - Bazar
Phú-Cường *Thủ-dầu-Một*

MỚI KHAI TIỆM

Annam bán rỏng hàng

Bombay thượng hạng
Tiệm M. François Sự,

bán hột xoàn 76 Rue Vannier lối giữa dãy phố Chà-và bán vải chợ cũ Saigon. Nay chỉnh đốn lại rất huê lệ, bán hàng Bombay rõng *Thứ nhứt hạng* hàng lạ mắt, quyết tranh giải nhứt ở chợ-cũ.

Còn nói gì hột xoàn lối đầu tháng Novembre nầy thì tàu lại sẽ có đủ thứ hột cật kỹ tốt.

Bổn hiệu đã dẹp bớt đồ xấu; quyết bán đồ *thượng hạng*, chuyên môn *hột xoàn* và *hàng bombay* nên xin mời qui ông qui bà nghĩ tình đến viếng một phen tôi sẽ hết lòng hoan nghênh.

FRANÇOIS SỰ
Chủ tiệm hột xoàn và hàng Bombay
76, Rue Vannier
CHỢ CŨ SAIGON

CÔNG HUỲNH

Vêtements en tous genres sur mesures
Coupe et Façon Grand Tailleur
256 Rue d'Espagne Saigon

Tiệm may đồ y phục Langsa theo lối kim thời của người Annam lập tại đường Espagne số nhà 256 gần bên chùa chà (Bà-đen) có rước nhiều tay thợ rất khéo và có nhiều thứ hàng và nỉ bên Pháp mới gởi sang, mà giá lại rẻ hơn các nơi.

Vậy xin mời quí khách đến trước xem chơi, sẵn giúp cho đồng bang đặng vững bền nơi trường thương-mãi thì ơn của quí khách mà tôi phải mang càng ngày thêm rộng. Xin đồng bang chiếu cố.

Lê công-Huỳnh

Vinh-đức-Hưng

Tailleur Tonkinois
263 rue d'Espagne Saigon
Civil, militaire et Annamite
may đồ tây và Annam

Tiệm tôi có bán các thứ hàng Bắc hàng Tàu quí ông quí bà có cần dùng thứ chi cũng có đủ, đặt may hay là lãnh đồ may ăn tiền công.

Xin quí ông qui bà chiếu cố, quá bước tô bổn hiệu, giúp cho người đồng-bang, thì chúng tôi lấy làm cảm đội ơn.

Nay kính

VIÊN-AN

Cycles & Accessoires

N° 8 Quai de Phước-Kiến Cholon

Bổn-hiệu có trữ bán xe máy hiệu "BRILLANT" và nhiều hiệu khác rất có danh tiếng, có bán đủ các đồ phụ tùng. Giá định rẻ hơn các nơi. Bán tiền mặt hay là gởi đồ cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement)

Chủ nhơn kính cáo

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG ĐẶNG-VĂN-KÝ

17, Rue Martin des Pallières 17
(à côté de la gare de Dakao)
SAIGON

Vẻ kỹ giả vừa — đã đặng nhiều bài khen tặng

Hàng bán đồ dùng vẽ công nghệ

E. DUPRIX

Số 60, đường Pellerin. — Saigon

Nồi sô đa, các thứ máy, máy làm nước đá, Moto, máy thắp đèn điện, máy bơm nước bằng điện khí. Bơm nước lớn nhỏ đủ thứ để bơm nước vô ruộng, chạy bằng dầu xăng, dầu lửa, bằng Mazout, hay chạy bằng hơi nước.

Bán sẵn cho các vườn trồng trái.

Kính mời

chư qui khách Saigon cùng lục châu

Tôi là Quan-minh-Cơ ở tại Nhà-ngủ Nam-kỳ số 154 đường d'Espagne Saigon sau chợ Saigon mới chuyên nghề xem tài tướng có danh, năng tri người họa phước khứ lai công coi số vợ chồng có ăn ở đời với nhau hay không? việc hoạn nạn qua rồi và sắp đến, tiên đoán hào của hào con, việc cầu danh cầu lợi: chúng tôi cũng đều xem đặng.

Kính xin qui khách nhân dịp đi chơi ghé lại xem cho biết việc của mình. Chúng tôi thấy sao nói vậy không có tư vị.

Nay kính thỉnh
QUAN-MINH-CƠ
số 154 đường d'Espagne Saigon

Bánh Quế-nử

Bánh Quế-Nử là bánh của gái nhà Nam làm, rất ngon và thơm, đóng không phá bọng, có vô hộp từ tế theo cách Âu-Mỹ.

Có trữ bán tại:

Bến-tre: tiệm M. Lâm-văn-Tử, đường Interposte.

Bạc-liêu: nhà hàng Tất-Xương của M. Trần-quang-Thế.

Sóc-trăng: tiệm M. Hồ-ngọc-Qui.

Sađec: tiệm Tân-Phong, quai Tân-phú-Đông.

Longxuyên: tiệm Tân-Hiệp, phố của M. Ngô-văn-Dự.

Trà-vinh: tiệm Epicerie Hồng-Tu.

Longmỹ: tiệm M. Nguyễn-[illegible].

Bến-tre: tiệm Epicerie Tiến-[illegible].

Cần-thơ: tại Trung-thiên-lữ Quán và tại tiệm ông Võ-hiếu-[illegible].

Chợ-lớn: tiệm M. Lê-[illegible], rue des Marins và tiệm Minh-phát Thành, rue Tổng-đốc Phương.

Saigon: tại An-Thesum, 22, Boulevard Bonnard, và mấy nhà ngủ lớn.

Kính xin qui ông qui bà mua về dùng thử, giúp giùm công nghệ gái nhà Nam được mau thạnh phát.

Mlle NGUYỄN-THỊ-THÂN
13, Rue Lagrandière. — Saigon

Tại Pnom-penh: Nhà M. Côn Calasierdu Grand Garage Khmer có trữ bán

NHÀ NGỦ HIỆU

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU

Số 35 tới 41, đường Amiral Courbet
— SAIGON —

Là nơi rất xứng đáng cho Qui khách ở Saigon, Cholon, Giađinh và trong Lục-châu đến nghỉ ngơi. Phòng thoáng rộng rãi, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắng, dỗ sai khiến lại không gian tham.

Chủ và người quản-lý sẵn lòng giúp những việc mà qui khách cần đến.

Có sẵn xe hơi để cho qui khách mướn khi nào muốn đi du lịch.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM — LÊ-VĂN-BEN — CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —
17-19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

Kính cáo

Tôi chuyên rõng nghề sửa các thứ máy may mà nhứt là sửa tủ sắt thì thiện nghệ hơn. Cách tôi sửa đây không phải tháo cạy ra cũng khoan lỗ như thợ khác chỉ có mấn chữ mà mở thôi.

Tủ sắt hai cầu hiệu nào hoặc lộn chữ, mất của khóa hay là khóa liệt đều sửa đặng cả.

Lại tôi cũng có làm đủ các đồ sắt như cửa nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân...

Kính xin qui vị có cần dùng làm đồ sắt hoặc sửa tủ-sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại nhẹ.

ÂU-GIA cẩn khải
95 Bd. Charner Saigon

Lời rao

Kính cùng Quí khách đặng rõ:

Bổn Hiệu chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng bằng cao su, bán đồng bàn đá cẩm thạch để mộ vân vân, chế tạo đủ các thứ nón cao-su theo kiểu kim thời coi rất ngoạn mục, bán sỉ và bán lẻ, đã từng bán cho các tiệm ở Lục Tỉnh đều được ngợi khen.

Ngoài ra Bổn-Hiệu lại có thợ làm các thứ trướng liễn để mừng đám cưới đám tiệc, hay là đi điếu đám tang giá rẻ hơn tiệm các chú và làm tốt hơn xin quí khách chiếu cố.

Trần duy-Bình
42 Bd Charner 42
Saigon

Đẹp mau mà lại khéo

Kính cùng qui ông qui thầy đặng rõ tại đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cậu Nam-châu Khách-lầu, có tiệm may Đoàn-thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đẹp kiểu theo kim thời.

May đẹp mau mà lại khéo, chẳng dám tại lời, xin mời qui ông qui thầy đến gót tới may thử một lần, rất cảm ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Nay kính
Chủ-nhơn: ĐOÀN-THÀNH-TẠO

Hỡi Nông-nghiệp chủ Thương-nghiệp chủ

Cối đạp cối giã tay còn có ích gì!

Chỉ tôi có 17$ mà có một cái máy giã gạo tính về tiếng gởi (gởi cách contre remboursement).

Hiện nay có 6 thứ máy tân chế rất giản tiện giá từ 17, 27, 45, 150, 165 và 200$ quay tay hoặc chạy bằng mô-tơ.

Với máy nầy thì trong 100 lường lúa xay giã ra đặng 75 lường gạo trắng, ít có tấm lắm!

Đá cẩm thạch

Nhơn vì muốn khoán trương kiểu đá cẩm thạch tân chế, hoặc để bàn, để mộ, đá vàng ngọc, nên ông J. Brunel sẵn lòng gởi cho những người nào muốn biết, một cái đồng hồ reo có chưng bằng thứ đá nói trên đây hoặc đen, đỏ, xanh, khuôn viên 0.16×0.09 giá 8$ (gởi cách contre remboursement).

Thi-Thơ

TIỆM THỢ BẠC
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 13, rue Schroeder, Saigon.

Kính cáo cho qui ông qui bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là con, kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kim thời, những là: trâm, chuyền kiềng, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng cổng, neo bông, neo đặt, đồng chiếc v... v... Đủ thứ theo kiểu thời cũng như ngày trước vậy.

Xin qui ông qui bà, muốn dùng món chi xin đời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, tôi xin theo ý qui ông qui bà muốn cần dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho qui ông qui bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, 13, Rue Schroeder, Saigon.

Lời cảm tạ

Nguyên từ năm 1922, tôi khởi sự làm Trại cưa buôn bán cho đến nay cũng nhờ ơn qui ông qui thầy có lòng yêu mến mua bán với tôi nên 1 ngày càng thêm phát đạt gì ý của tôi buôn bán tánh nhỏ nhẹ hơn các nơi và lại có cái lòng chơn thật không sai chạy với qui ông dầu khó nhọc bực nào cũng không bê trễ, và giá có nhẹ hơn các chỗ nhiều, tôi cũi xin mời mấy ông chưa có dùng cây cối của tôi xin niệm tình đó gót lại trại tôi tại làng Tân bửu ngan vàm Rạch rít trước là coi ý tôi ăn ở và sau giúp cho mau thành tựu rất cảm ơn. Các thứ ghe chài lồng đều làm được và mau lẹ lắm và kỹ càng giá lại nhẹ và không trễ việc buôn bán cho qui ông. Nay kính:

Chủ tiệm cưa Tân bửu
NGUYỄN-VĂN-ĐỂ
cảm tạ

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÁY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc, N° 14,
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, vẫn có một nghề làm ghế máy theo kiểu Hồng-kông, ghế dây, ghế dựa, ghế ngồi, lên cổ, nhỏ cổ, đồ thức, đồ dạng, rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt máy, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cẩn bạch

Duy-Xuân ân-quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách bằng chữ Langsa và quốc ngữ. Có in sổ lộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các danh thiếp, bao thơ, thiệp tang, thiệp mời đám cưới v. v...

Có bán đủ các thứ giấy viết, mực bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác

Duy-Xuân ân quán
Kính mời

THIỆN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY

A. DENHOLM

N° 36-38 — Rue Lefèvre — N° 36-38
SAIGON

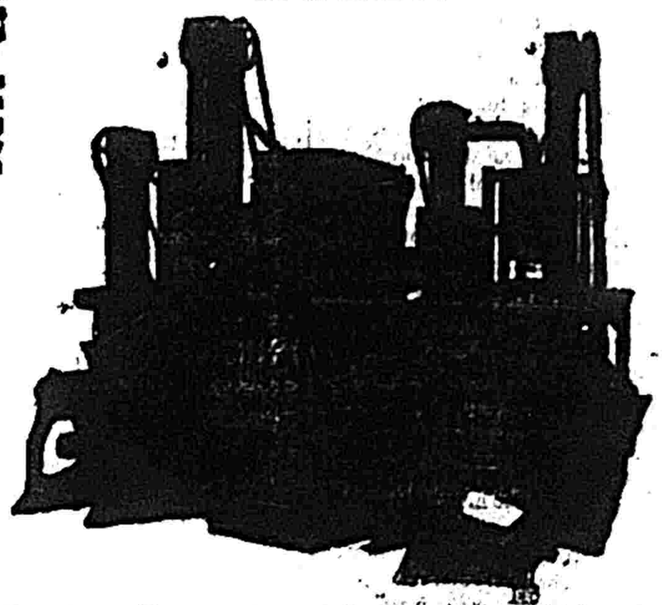

[illegible] — VÂN VÂN, — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — [illegible] — NỒI SỐ ĐỂ — VÂN VÂN. — GIÁ PHẢI CHẲNG

A. L'Aurore

Có lẽ qui-ông, qui-thầy còn nhớ tiệm
Phan-thành-Biên
ở đường Vienot số 54 chợ-mới Saigon

Là một tiệm bán đồ ăn mặc nhiều và tốt lại giá dễ mua.

Nay chính-đốn lại và sửa hiệu là A. L'Aurore. tiệm nầy có làm đại-lý thứ giấy hiệu «Ông-Cọp» là thứ giấy của nhà hãng Tournier (A Richaud) bán ngày trước, hiệu giấy nầy chúng tôi làm đại-lý đã một năm rồi, mà chúng tôi lãnh được một kỷ dầu, thiệt nhiều ông công nhận cho là một thứ giấy tốt, và bền mặt hơn hết, tại tiệm chúng tôi lại có bán đủ đồ chưng dọn trong nhà, và đèn manchon, đèn chưng đá, đèn thường, còn nói gì chemises có trên 30 thứ vải, có sẵn trong tiệm trên 2000 cái, giầy cao su, có nhiều kiểu là. cols, noeud, régates, cachés cols, nón, dù, giầy con nít rất nhiều thật dễ mua dễ lựa.

Kính mời quí ông, quí thầy có cần dùng món chi lại tiệm nầy có đủ, lại giá dễ mua, khỏi mắc công tìm kiếm, còn ở xa gởi thơ sẽ gởi đồ tới nơi rất cẩn tiệp.

A. L'AURORE
54 Rue Vienot Saigon
PHAN-THÀNH-BIÊN
Propriétaire

CAFÉ & RESTAURANT

MY-LOC

30, Rue Sabourain, Saigon
(Ngan chợ mới Saigon)

Bổn-hiệu Chủ-nhơn kể trước có làm *Ex maître d'Hôtel* tại nhà hàng SAIGON PALACE cho nên Bổn chủ-nhơn thạo các việc về món ăn nào ngon hơn hết và món nào làm cho vừa ý chư qui khách, nên mỗi bữa đều có bán «*Châteaubriand*» và mỗi ngày *Thứ năm* và ngày *Chúa-Nhựt* đều có CARRY thiệt ngon và SOUPE CORSE.

Bổn chủ-nhơn rất vui lòng chịu lãnh những đám tiệc, bát luận ít nhiều.

Kính mời chư qui-khách hãy vui lòng mà đến tiệm tôi một chuyến mà ăn thử vài món đồ ăn, sau mới rõ đồ ăn của tiệm tôi ngon hơn các nơi chẳng sai.

MY-LOC
Chủ-nhơn: Kính mời

Tiểu-thuyết mới xuất bản

Cay đắng mùi đời

Bộ tiểu-thuyết «*Cay đắng mùi đời*» của ông Hồ-văn-Trung tự Biểu-Chánh năm trước đã có đăng trong bổn-báo, nay đã xuất bản đủ bộ rồi, phân làm 2 quyển, mỗi quyển giá 0$50, trọn bộ cộng 135 trương, định giá 1$00.

Tiểu-thuyết nầy tác-giả dùng điện văn rất dung dị mà chơn tả các nỗi cay đắng trong đời. Câu văn đã khinh tục ngạo đời, mà luân-lý lại đủ răn người khuyên chúng, bởi vậy dầu người hạng nào cũng nên mua một bộ để xem chơi cho biết văn Annam cũng có thể thanh tao, tục đời cần phải lo chỗ sửa.

Ai muốn mua lẻ hoặc mua sỉ thì xin ghé lại hoặc viết thơ cho M. Phan thành-Biên là chủ nhà hàng «A L'Aurore» ở đường Vienot số 54 Saigon, mà mua. Cũng có gởi bán tại mấy nhà bán sách khác.

Hai cuốn sách nên mua

Những tin tức và dư-luận về ông Phan-bội-Châu.
Giá bán mỗi cuốn 0$15

Thanh-khí lẽ-hằng
Giá bán mỗi cuốn 0$10

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy-Liệu Đông-pháp Thời-báo Saigon.

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

HỌC ĐƯỜNG

Ngày tựu trường: 2 Mars 1926 (18 tháng giêng Annam).

Đông tiền, dem con nhập học và xin tỉnh con ra ngày lễ tới đến tại:

Phòng văn ở đường Chasseloup-Laubat, n° *170* (trường cũ).

Trên lầu có chỗ cho cha mẹ học trò đến thăm con và nghỉ ngơi một nơi đêm rất tiện.

Có xe hơi đưa và rước học trò.

Dời chỗ khác

MAISON DU COTINAT khi trước ở đường Charner số 43 nay đã dời về đại-lộ Bonnard số 94. Có bán đủ thứ hàng bán Tây, như nón, giày, vớ, áo sơ-mi, đồ chưng dọn trong nhà, đồ Tết, đồ đi đám cưới rất đẹp.

Lúc nầy bạc lên cao, bổn hiệu định bán giá rẻ, xin đồng bang chiếu cố.

Chủ-nhơn: Phạm-văn-Hiền
kính mời

HÔTEL D'ANNAM

Nam-Việt khách-Lầu

N° 72 à 80 Boulevard Charner et Annexe N° 9 à 15, Rue Caudeiat
Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cũng trên lầu, rộng mát, sạch sẽ lắm, rất cần tiện cho qui khách có việc đi Saigon cùng đi -bơi.

HUỲNH-HUỆ-KỲ
chủ nhơn

Saigon Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI BÁO. TIRAGE : 5.000 ex Le Gérant NGUYỄN-KIM-ĐỊNH.

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38.—CHOLON

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chữ đề : Nhị-Thiên-Dường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NÀY

PHỤ-QUỐC-BẢT-VỊ-HUỜN

Phàm con người mà thấy bảo bổn tinh thì ít hay mạnh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là để nhuận thấy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều hòa chơn dương.

Vì cái máy mạnh bượt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yếu sống lâu, chết yểu, hoặc có thọ cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc này MK [illegible] mạng-môn dương, giúp hỏa [illegible] tinh, thông trị [illegible].

Những kẻ tinh-thần [illegible] thường hay đau lưng mỏi gối, hoặc kém thấy mà sanh đờm rồi hóa [illegible] chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, [illegible] lưng bũng, chiêm bao [illegible], khó cử rão lưỡi, đau nóng nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngáy sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thấy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước sôi nguội mỗi mỗi.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẽo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập của nhà Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là . . . 0$35

BÍNH KHẮU LÝ-TRUNG-HOÀN

Thuốc hườn này chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược ; hay đau xốc bông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu ; bịnh hậu khiếm hư, mạng môn hỏa suy ; tỳ hư vị yếu, đau bụng la chảy ; ăn uống chẳng ngon, hình thể mỏi mệt ; ban đêm hay ho, ban ngày đờm [illegible] ; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trung hàng ; hoặc ăn đồ lạnh lẽo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mãn ; hoặc cảm hàng tuy chơn rung rẩy ; hoặc nguyên khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v.... thấy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lát mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc hườn này có thể ăn trung phò dương ; hễ uống nó được thường thì nguyên-khí điều hòa, tinh thần hội trương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm mấy thứ được-liệu cho thiệt tốt thêm vào đó mà chế ra thứ thuốc hườn này, thiệt là công hiệu như thần, hễ phát hễ trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HUỜN

Thuốc này chủ trị nam phụ lão ấu, thình lình mà sáng dậy chân hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lác lưng, tay chân quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhân phát cuồng nhảy nhót, giựt tay giựt chân ; nhiều nhiều ho hen, long đờm nhiều đầu ; xây xẩm tối mặt, nhức nhối cả mình ; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thất ruột gan ; phong đàm ngưng trệ, khí huyết chẳng thông ; thấp hàn phách ám, nằm ngồi chẳng yên v.v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc này ; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đề thông cửu khiếu lại tiêu trừ các chứng tà khí ác nhiễm.

Chẳng như con nít mà bịnh kinh phong cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh [illegible], khò khè [illegible], tinh trí đau bụng thấy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hườn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội ; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nếu lấy bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống ; hoặc hòa nơi nước và mà cho nó [illegible] hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc này từ được truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm được liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hườn ; vững chắc nào hay chẳng nấy.

Kị ăn cá và rau cải sống gỉ [illegible] và cũng kị đồ bằng gỉ.

Đơn-bà có thai chẳng nên dùng.

GIÁ

Hộp gồm 4 hườn . . . 1$00
» 2 » . . . 0$60
Hộp cây 4 » . . . 1$00
» 2 » . . . 0$60

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lãnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tính-tợ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc này dần dần khai vị tấn thực, trừ nặn tinh - thần khoái cũng khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chỉ hiệu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà ;
Mỗi ngày uống 2 lần ;
Mỗi lần uống 2 hoàn ;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 hườn là : 0$50

AN-THAI-HUỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ọa, nhọn, (áo-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhọc thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược mà khí chẳng hòa, làm cho thai nhi không an mà phải sanh những chứng bịnh hiểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai này, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỡ đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc này trước khi có thai không lo đến chi bất trắc.

Cách dùng.— Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hườn là . . . 0$30

BẠCH-THỰC-CAO

Thuốc này để trị các chứng bịnh lậu ; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kí, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ dứt các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu.— Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần nóng chừng 1 muỗng uống cà-phê. Ở ăn đồ chiên xào, cay nóng nấy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là . . . 0$60

Tiệm đóng xe

Xin mời quí khách đến phụ tùng đường Lucu, mãn hai cây số (Đất-hộ) Saigon.

Trần-văn-Hiệp, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng tỏ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiếm, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cả sửa lại chắc chắn : có bán đàn xe đủ kiểu bánh xe cao-su bằng cây giá tị bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiếng đèn tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã bằng da tây, rất khéo và chắc, có bán yên cỏi, chuông đạp hai tiếng, binh đồ thắp đèn khi đi theo xe. Sơn xe, và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng [illegible] cả tôi sẵn lòng nhậu đáp.

Hỡi các canh nông nghiệp chủ

HÃY THỪA LẤY DỊP

Le vrai signal-voleur — la terreur des rodeurs ! là một cái máy báo tin có kẻ trộm, khuôn viên 0,35x0.04 gắn vào cửa cái, cửa con, gần nơi chuồng-gà, chuồng bò, chuồng trâu, tàu ngựa.

Hễ động tới cánh cửa dầu nhẹ thế nào cũng nổ một tiếng lớn như tiếng súng.

CAM KẾT NĂM NĂM

Do nơi ông J. Brunel số nhà 45 đường Mayer Saigon.

Giá 2$50 một cái có hộp đựng gỡ cách contre remboursement.

HÔTEL RESTAURANT

Đông - Pháp Lữ - quán

172 174, Rue d'Espagne Saigon

Phòng ngủ và bán cơm Annam, rất tưởng tiện cho quí khách phương xa đến Saigon, ở phòng và ăn uống luôn một cỗ.

Le Directeur,
NGUYỄN KHÁNH-CHƠN

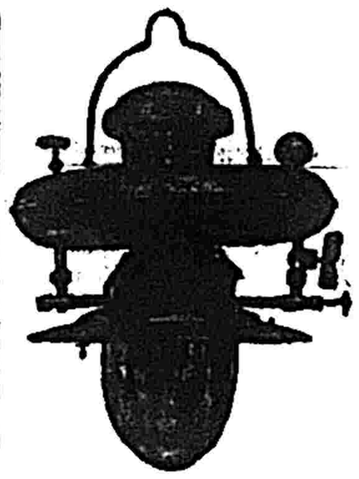

ĐÈN THẮP DẦU HỎI
(*pétrole*)

để treo trong nhà, tràng hát sân lúa, đường đi rất tiện, thắp một măn-sông, có bôm hơi, sức sáng bằng 500 đèn bạch lạp. Có bán sỉ và bán lẻ tại tiệm :

Trần Quang Nghiêm

00, đường d'Espagne — SAIGON

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144,

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Bền sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa sáng và đủ các thứ khí giái, CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đổi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tầm thường và đúng chỉ.

RÈN GIƯỜNG SẮT.
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre), chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Bd de la Somme n° 171

HUỲNH-VĂN-NHUNG, *kế nghiệp*

Có bán ô ăn trầu có chương bằng đồng xi ni kẽn (Nikelé) nón đủ kiểu đủ thứ lại cũng có bán đủ đồ dùng trong nhà theo như Bazar.

Tiệm tôi có bán cây bo cây sáo như là sao, gỗ, dầu v. v. quí vị cần dùng cây vàng hoặc cây cột cất nhà xin đến thương nghị.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, chủ-bạch.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỦA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

sáng tạo năm 1928.

Xưởng chánh tại LÁNYHIÊU (THUDAUMOT), Quai E. Outrey
Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÀNH CÓ THỜ ĐỦ MÓN.

1° Tại *Mỹ-tho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi ; 2° Tại *Cần-thơ* đường mé sông, ngay cầu tàu của khách-trú ; 3° Tại *Trà-vinh* đường cái, ngay Tòa-bố ; 4° Tại *Rạch-giá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, văng, đều dùng [illegible] cây danh-mộc như : Trắc, Cẩm-lai và đồ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thiệt là tinh-xảo, không hề giả-dối, lấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc chắn rất vừa lòng.

Kính mời qui khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hồi âm liền.

Mandat và dây thép đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, *Lanhiêu*

TIỂU-THUYẾT

TẤM GƯƠNG ÁI-QUỐC

Dịch giả : TRẦN-HUY-LIỆU

HỒI THỨ III

Anh hùng lánh nạn qua A-thiện ;
Tráng sĩ đau lòng khóc cố-nhân ;

(*Tiếp theo*)

Ba-tỷ-Đà vội hỏi: việc chi, thì ba người đáp: bọn gian đảng nhân khi bất ý chiếm giữ chánh-phủ, rồi bắt Di-tư - Minh, Ba - mạo - Trung hai người trong bọn ta giam lại, dẫn quân đội Tư-ba-Đa vào thành, để đánh đổ bọn dân-chánh nước Tề-vô ta, chúng ta không tìm lối thoát thân, thì tai vạ đến nơi đó !

Nói đoạn, Dông-cụ-Trinh lại vội vàng chạy đi chỗ khác, để báo cho các bạn đồng-chí biết mà thoát thân; còn Mã-Luân, Tư-đỗ-Luân thì ở lại cùng Ba-tỷ-Đà thương lượng.

Nguyên Ba-tỷ - Đà dẫu trong đám anh em là người ít tuổi nhứt, song cái đởm lược cùng trí-thức, thì anh em ai cũng chịu là không bằng, nên việc gì cũng trước hết cùng y thương lượng. Bấy giờ Ba-tỷ - Đà nghe báo, vẫn cứ điềm nhiên không tỏ ra cái vẻ gì là vội-vàng sợ hãi, rồi kêu 1 tên gia-đình tên gọi Lễ-Ôn là 1 tay võ nghệ siêu quần đến bảo rằng : nước ta ngày nay bị bọn gian-đảng đem quân nước ngoài vào phá nước, chúng ta muốn lo bề khôi phục, nhưng trước hết phải ra khỏi chốn nầy cùng bạn đồng chí chạy sang nước A - thiện. Vậy nhà ngươi phải theo ta đi, và đem đồ binh khí để hộ thân nhơn luôn thể.

Lễ Ôn nghe nói kinh ngạc, vội vàng lật đật chạy đi tìm các đồ binh khí đem theo.

Bấy giờ Ba-tỷ-Đà đem gia sự giao cho người quản gia, rồi 4 người đều lựa một thứ binh khí, thay quần đổi áo, đang sắp sửa ra đi, bỗng nghe phía trước có tiếng gầm hét xôn xao, thì biết là quân gian-đảng đã cho lính đến bắt, không tiện ra cửa trước, liền mở cửa sau lần bước trốn đi, bọn gian - đảng kéo vào, thấy 4 người đã trốn, liền theo sau đuổi sát đến nơi, 4 người vừa đánh vừa chạy. Bấy giờ trời đã tối, trông không rõ người, 4 người chạy được vài dặm, thì Tư-đỗ-Luân vì lạc đường bị bọn gian-đảng bắt mất, rồi nó lại đuổi theo bắt 3 người kia, bị Lễ-Ôn bắn ra mấy phát, chết liền mấy đứa, bọn sợ không dám đuổi theo nữa, 3 người bèn bỏ qua thành chạy thoát, rồi cùng nhau thương lượng : chúng ta bây giờ chạy sang nước A-thiện nếu đi đường lớn, thì tất bị quân lính ngăn cản, chi bằng cứ theo đường tắt mà đi. Nói đoạn, rẽ theo con đường tắt mé đông nam mà chạy. Đêm hôm ấy vầng trăng vằng vặc, ngọn gió hiu hiu 4 người nghĩa-sĩ cùng nhau dong ruổi, chẳng đi đâu xa, mới dám ghé tạm ven đường ngồi nghỉ, rồi cùng nhau bàn tính ; chúng ta đến nước A-thiện bây giờ nếu may nhằm khi họ khai quốc-hội mà tế đến diễn thuyết cho người rõ thấu cái tình trạng của nước ta, rồi xin viện binh để về nước quét trừ gian đảng thì có lẽ tiện lắm.

Vừa bàn định vừa đi, qua mấy dặm, trong bụng đã hơi yên, bỗng nghe phía trước có tiếng người kêu ngựa hí dưới bóng trăng sáng trông thấy rõ là một toán lính kỵ mã ước độ hơn 10 người đương đi, 3 người bèn bàn thầm với nhau rằng : chúng ta bây giờ đường thì xa mà chơn đã mỏi, và xem toán nó cũng rải rác không có mấy người, ấu là thừa khi bất ý, giết một vài đứa, rồi cướp lấy ngựa mà chạy, há chẳng hay sao ?

Ba người đều y kế bèn núp tại một chỗ kín ở bên đường để chờ quân bên kia đi đến.

Nguyên toán quân đó là toán quân Tư-ba-Đa, bọn gian-đảng mượn đi tuần tiễu các nơi đường hẻm, dưới bóng trăng thanh, đương đi lững thững bỗng nghe một tiếng cung « tách » một tiếng, 2 tên lính bỗng té lăn xuống ngựa, còn đương hoảng hốt chưa biết ra sao thì lại nghe thấy « tách » một tiếng, một tên lính nữa té xuống ngựa. Bọn kia hoảng hốt, không biết quân thù nhiều ít thế nào, sợ hãi bỏ ngựa chạy trốn cả. Ba người bấy giờ mới ra, nhảy thót lên ngựa, dông thẳng một mạch hơn 20 dặm, tới một nơi trước mặt có một con sông, giữa dòng tháo chảy, 1 bên đá mọc lơm chơm, chỗ đó có 1 cái cầu, bề ngang độ vài thước, cỡi ngựa qua đó rất là nguy-hiểm, mà bên kia cầu, lại có đồn binh canh giữ, ba người đứng xa trông thấy, rất đỗi kinh hoàng, lại ngặt nỗi không có đường nào khác nữa. Còn đương lưỡng lự, ở sau có một đội quân sấn đến, tức là đội quân lúc nãy đuổi theo. Nguy hiểm thay! khốn đốn thay, trước mặt thì đồn binh canh giữ, lại thêm sông nước minh mông, phía sau thì quân đuổi tới nơi, dẫu có cánh cũng khó bề bay khỏi. Ba người không còn cách gì nữa, phải liều chết quất ngựa qua cầu, rồi chạy thẳng ngang đồn, thế chạy như mưa như gió. Lính gác đồn thấy động, sấn lại đuổi theo ba người chạy không còn gì biết đến tánh mạng. Mã-Lưu đi trước đánh ngựa nhảy qua một cái cầu đá nhỏ, đã sang qua bên kia bờ. Ba-tỷ-Đà đi giữa, quất ngựa nhảy theo, ngờ đâu còn cách bờ chừng 1, 2 trượng, thì đã thấy « tách » một tiếng, Ba-tỷ-Đà cả người lẫn ngựa đều lăn nhào xuống nước.

(*Còn nữa*)